

Reindriftsavtale 1. juli 2008 – 30. juni 2009

I henhold til Hovedavtalen for reindriftsnæringen av 26. februar 1993, har Landbruks- og matdepartementet og Norske Reindriftsamers Landsforbund inngått følgende reindriftsavtale for driftsåret 2008/2009, gjeldende fra 1. juli 2008 til 30. juni 2009.

1 Økonomisk ramme

1.1 Bevilgninger over Statsbudsjettet

Det foreslås at rammen for bevilgningene over Statsbudsjettet for Reindriftsavtalen 2008/2009 settes til 97,0 mill kroner. Dette er tilsvarende bevilgning som i Reindriftsavtalen 2007/2008 etter vedtatt budsjett for 2008.

1.2 Priser

Det fastsettes ikke målpris for reinkjøtt i slaktesesongen 2007/2008.

2 Reindriftsavtalens bevilgninger følger kalenderåret

Årets forhandlinger om avtalens økonomiske ramme og fordelingen av den gjelder budsjettåret 2009. Bevilgningene innarbeides i statsbudsjettet på ordinær måte gjennom St prp nr 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet*. Stortingsproposisjonen om reindriftsavtalen fremmes for behandling i Stortinget vårsesjonen 2008. Det forutsettes at Stortinget i sin behandling av proposisjonen gir Landbruks- og matdepartementet fullmakt til å iverksette tiltak i henhold til den inngåtte reindriftsavtalen, og som er knyttet til bevilgninger i 2009.

3 Utviklings- og investeringstiltak

Bevilgningen til Reindriftens Utviklingsfond settes for Reindriftsavtalen 2008/2009 til 35,9 mill kroner mot 39,8 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

Fra Reindriftens Utviklingsfond gjøres følgende avsetninger:

- 4,5 mill kroner til forskning og veiledning for 2008, herunder 0,5 mill kroner til kartlegging og dokumentasjon av reindriftskvinnenes tradisjonelle kunnskaper,
- 2,0 mill kroner til Samisk Utviklingsfond for støtte til og utvikling av binaeringer i reindriften,
- 1,4 mill kroner til konfliktforebyggende tiltak for 2008,
- 7,7 mill kroner til Verdiskapingsprogrammet for reindrift,
- 1,0 mill kroner til kvinnerettede tiltak,
- 2,0 mill kroner til fagbrevordningen i reindriften,
- 2,0 mill kroner til markedstiltak,
- 0,5 mill kroner til distriktenes arbeid med sikring av reindriftens arealer.

NJS
AS

For øvrig kan fondets midler nyttes til:

- kjøp av livdyr,
- utdanningsstipend,
- gjeterhytter og øvrige reindriftsanlegg, herunder gjerder og slakteanlegg,
- støtte til omfattende tap av rein i ulykker,
- innløsning av siidaandeler,
- refusjon av dokumenterte utgifter til deltagelse på kurs og lignende for reindriftsutøvere,
- støtte til tiltak for reindriftsnæringen som følge av klimaskapte endringer,
- tidligpensjon,
- markedsfremmende tiltak,
- sikring av reindriftens beiterett, herunder støtte i forbindelse med distriktenes arbeid med sikring av reindriftens arealer,
- andre praktiske tiltak innenfor reindriften, herunder transport av rein,
- gjennomføring av strukturtiltak i distrikter med behov for tiltak for reintallstilpassing og ressursutnyttelse,
- andre faglige tiltak til fremme for reindriften, herunder veiledning, kursvirksomhet, beitegranskning, planlegging og avlstiltak,
- utvikling av binæringer og til formål av generell kulturell betydning for reindriftssamene,
- tilrettelegging og deltagelse på kompetansegivende kurs/etterutdanning,

4 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

Det bevilges 53,1 mill kroner for avtaleåret 2008/2009 til ulike direkte tilskudd, mot 49,2 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

4.1 Distriktstilskudd

For at tilskudd til distrikter skal kunne innvilges må det i distriktet utøves en reindrift som er i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter for næringen, herunder pålagte tellinger og bestemmelser knyttet til oppfølging av lovlige fattede vedtak om høyeste reintall.

Gjeldene regelverket og satsene i avtalen for 2007/2008 videreføres.

Det avsettes 8,5 mill kroner til ordningen med distriktstilskudd.

4.2 Tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

For at tilskudd til siidaandeler og tamreinlag skal kunne innvilges må følgende vilkår være oppfylt:

- Siidaandsinnehaveren/siidaandsinnehaverene/tamreinlaget må ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt fra rein i

NHS
AS

- siidaandelens/siidaandelsinnehaverens merke på minimum 50.000 kroner eksklusiv merverdiavgift i 2008.
- Siidaandelen må ha under 600 rein eventuelt under fastsatt høyeste reintall, per 31. mars 2008. Avgang av rein som overstiger disse grensene ved siste pålagte telling i driftsåret 2008/2009, må dokumenteres og godkjennes av reindriftsagronomen. Det kan gjøres unntak fra grensen på 600 rein dersom følgende krav er oppfylt:
 - i. Det er fastsatt et øvre reintall per distrikt og distriktet samlet holder seg innenfor dette reintallet, eller
 - ii. Det er inngått en bindende avtale mellom reindriftsforvaltningen og samtlige siidaandelsinnehavere i distriktet om en reduksjonsplan for en tilpassing av reintallet innen fastsatt frist. En slik avtale skal utarbeides i henhold til Reindriftssjefens retningslinjer, eller
 - iii. Det er utarbeidet og godkjent bruksregler i henhold til reindriftsloven kapittel 7.
 - Siidaandelsinnehaveren må ikke motta alderspensjon etter folketrygdslovens regler per 31.mars 2008. For felles siidaandel og/eller siidaandel som er berettiget til ektefelletillegg, gjelder dette yngste ektefelle.
 - Siidaandelen/tamreinlaget må utøve en reindrift som er i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter for næringen, herunder pålagte tellinger og bestemmelser knyttet til oppfølging av lovlig fattede vedtak om høyeste reintall.

Det gjøres følgende avsetninger til tilskudd til siidaandeler og tamreinlag:

a) Produksjonspremie:

Siidaandelens produksjonspremie beregnes med 25% av avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra rein tilhørende alle reineierne i siidaandelen. Ved salg av livdyr beregnes det produksjonspremie bare i de tilfeller hvor kjøperen oppfyller vilkårene for å kunne innvilges livdyrlån etter *Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond*. Avgiftsfrie inntekter, samt annet salg av livdyr inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien.

Det utbetales ikke produksjonspremie for avgiftspliktig inntekt som overstiger 400.000 kroner per siidaandel og 1.000.000 kroner per tamreinlag.

Produksjonspremien utbetales til siidaandelsinnehaveren.

Siidaandelsinnehaveren har ansvaret for å oversende næringsoppgavene fra reineierne som er registrert under sidaandelen innen fastsatt frist.

For tamreinlagene vil årsregnskapene danne grunnlaget for beregningen av produksjonspremien.

MS
AS

Det avsettes 20,5 mill kroner til ordningen med produksjonspremie mot 19,0 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

b) Kalveslaktetilskudd:

Satsen for tilskuddet økes fra 180 kroner til 200 kroner per kalv.

Kalveslaktetilskuddet beregnes på grunnlag av slakt i perioden 15.08.08 – 31.12.08.

Det avsettes 6,6 mill kroner til ordningen med kalveslaktetilskudd mot 5,2 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

c) Tidligslaktetilskudd:

Det geografiske virkeområdet for tidligslaktetilskudd utvides til å gjelde for samtlige av de samiske reinbeiteområdene. Tidligslaktetilskuddet beregnes på bakgrunn av slakt i perioden 15.08.08 – 31.12.08. Det åpnes for at slakteuttaket kan gjennomføres både på sommerbeitene og på høstbeitene. Satsen for tidligslaktetilskuddet i Troms og Finnmark settes til 7 kroner per kg for rein som tas ut for slakt på sommerbeitene og før brunst, og 4 kroner per kg etter brunst. For de øvrige områder settes satsen til 4 kr per kg for hele perioden.

Det avsettes 6,3 mill kroner til ordningen med tidligslaktetilskudd mot 5,0 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

d) Driftstilskudd:

Driftstilskuddet videreføres. Det utbetales et driftstilskudd med en sats på 10.000 kroner per siidaandel i samtlige reinbeiteområder.

I de siidaandeler kvinner står som enkeltinnehavere og/eller siidaandsinnehaveren er under 30 år per 1.1.2009, utbetales det et driftstilskudd på 25.000 kroner.

Ordningen med tilskudd ved overdragelse av siidaandel til ungdom under 30 år videreføres med 30.000 kroner per siidaandel. Tilskuddet gis de tre første årene etter overdragelsen. Etablerte midlertidige enheter i forbindelse med generasjonsovergang, omfattes ikke av ordningen.

Det avsettes 6,3 mill kroner til ordningen med driftstilskudd. Dette er en økning på 0,1 mill kroner i forhold til Reindriftsavtalen for 2007/2008.

e) Ektefelle- og samboertillegg:

Ny reindriftslov sidestiller ektefeller og samboere. For å følge dette opp som et ledd i en kvinne- og familiepolitikk er avtalepartene enige om at ektefelletillegget utvides til å gjelde siidaandeler der begge ektefeller eller

NHS

AS

samboere driver aktiv reindrift. Foruten denne endringen videreføres satsene og regelverket i fra Reindriftsavtalen 2007/2008.

Det avsettes 2,9 mill kroner til ordningen med ektefelletillegg mot 2,8 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

4.3 Andre tilskudd

Fraktilskudd:

Gjeldene satser og regelverk videreføres.

Det avsettes 2,0 til ordningen med fraktilskudd for frakt av slakteskrotter fra slakteanlegg til fryseanlegg mot 2,5 mill kroner i avtalen for 2007/2008.

5 Velferdsordninger

Det bevilges 1,8 mill kroner til velferdsordningene i reindriften utenom tidligpensjonsordningen.

5.1 Tidligpensjon i reindriften

Ordningen med tidligpensjon videreføres. Ordningen finansieres over Reindriftens Utviklingsfond, jfr. pkt. 3 foran.

5.2 Medlemsavgift til Folketrygden

Reindriftsutøverne skal betale avgift til Folketrygden etter samme sats som lønnsmottakere. Til dekning av avgift til folketrygdfondet, tilsvarende differansen til selvstendig næringsdrivende, avsettes 1,2 mill. kroner.

5.3 Sykepengeordningen

Til gjennomføring av refusjonsordningen for tilleggspremie til Folketrygden for økning av sykepenger til 100% av pensjonsgivende inntekt fra dag 17 avsettes 0,6 mill kroner.

6 Organisasjonstilskudd

Bevilgningen til organisasjonstilskudd videreføres med 6,2 mill kroner, herunder 200.000 kroner til HMS tiltak i reindriften, samt 100.000 kroner til møtevirksomhet i Kontaktforumet for reinkjøttomsetning.

Tilskudd utbetales kvartalsvis på grunnlag av oversendt årsrapport og revisorgodkjent regnskap for siste driftsår, samt budsjett og planer for 2009. Kontingentinntekter og eventuelle tilskudd/refusjoner/inntekter fra andre institusjoner/departementer skal spesifiseres både i regnskap og budsjett. Når det gjelder Kontaktforumets arbeid, skal NRL rapportere særskilt i forhold til dette arbeidet, herunder planer for 2009.

NHS
AS

7 Importordninger

Det tollbaserte importvernet skal, innenfor de rammer som Norges forpliktelser i henhold til WTO-avtalen setter, praktiseres på en måte som sikrer reindriftsnæringen et rimelig vern mot konkurrerende import. Etter samråd med Reindriftens importutvalg kan Landbruks- og matdepartementet ved Statens landbruksforvaltning fastsette kvoter for reinkjøtt og/eller levende rein for slakting som kan importeres med redusert toll.

8 Regelverk

Regelverket for Reindriftens Utviklingsfond og ordningene under punkt 4, fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Norske Reindriftsamers Landsforbund.

Oslo, 6. mars 2008

Nils Henrik Sara

Almar Sagelvmo

Vedlegg til Reindriftsavtalen 2008/2009

Fordeling av avtalens ramme på de ulike postene (mill kroner)

Post	Benevnelse	Avtalen 2007/2008	Forslag til avtalen for 2008/2009	Differanse 2007/2008 og 2008/2009
51	Reindriftens utviklingsfond	39,8	35,9	- 3,9
72	Organisasjonstilskudd	6,2	6,2	-
75	Direkte tilskudd	49,2	53,1	3,9
79	Velferdsordninger	1,8	1,8	-
	Sum	97,0	97,0	-

Spesifikasjon av post 51: Utviklings- og investeringstiltak (mill kroner)

Benevnelse	Avtalen 2007/2008	Avtalen 2008/2009
Ikke øremerkede midler ¹	18,7	14,8
Kvinnerettede tiltak	1,0	1,0
Forskning og utvikling	4,5	4,5
Samisk utviklingsfond	2,0	2,0
Konfliktforebyggende tiltak	1,4	1,4
Verdiskapingsprogrammet for rein	7,7	7,7
Fagbrevordningen	2,0	2,0
Markedstiltak	2,0	2,0
Sikring av reindriftens arealer	0,5	0,5
Sum	39,8	35,9

¹ Ikke øremerkede midler skal dekke kostnadene til de ordninger som ligger på RUF, og som avtalepartene ikke har gitt en øremerket bevilgning.

Spesifikasjon av post 75: Kostnadssenkende og direkte tilskudd (mill kroner)

Benevnelse	Avtalen 2007/2008	Avtalen 2008/2009
Distriktstilskudd	8,5	8,5
Produksjonspremie	19,0	20,5
Kalveslaktetilskudd	5,2	6,6
Tidligslaktetilskudd	5,0	6,3
Driftstilskudd	6,2	6,3
Ektefelletilskudd	2,8	2,9
Frakttilskudd	2,5	2,0
Sum	49,2	53,1

NJS
AS

Sluttprotokoll fra reindriftsavtaleforhandlingene 2008

Fra Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) har følgende deltatt:

Forhandlingsutvalg Nils Henrik Sara (leder)
Inge Even Danielsen
Mariann Wollmann Magga

Sakkyndig/rådgiver Per Mathis Oskal
Nils Mathis M Sara
Gaute Helland

Sekretærer Per M. Sara

Fra Staten har følgende deltatt:

Forhandlingsutvalg Almar Sagelvmo (leder)
Ellen Inga O Hætta
Marit Myklevold

Sakkyndig/rådgiver Stig Gøran Hagen (Reindriftsforvaltningen)
Tone F Seppola (Reindriftsforvaltningen)
Mikkel Ailo Gaup (Reindriftsforvaltningen)
Johan Ingvald Hætta (Reindriftsforvaltningen)
Jan Abrahamsen (Miljøverndepartementet)

Observatør Brita Oskal Eira (Sametinget)

Sekretær Morten Floor

NHS
AS

Forhandlingsutvalgene er enige om en reindriftsavtale for 2008/2009, gjeldende fra 1. juli 2008 til 30. juni 2009. Avtaletekstene er gjennomgått og undertegnet. Det er inngått følgende protokoller:

1. Tiltak som følger av radioaktiv forurensning

- a) Det er avsatt 3,0 mill kroner over kapittel 1147 til finansiering av kostnader vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt i 2008.
- b) Selv om be vilgningen til tiltak som følge av radioaktiv forurensning er tatt ut av reindriftsavtalens virkemiddelsystem, er avtalepartene enige om at regleverket for radioaktivitetstiltak i slaktesesongen 2008/2009 fastsettes etter de samme prosedyrer som forskriftene etter reindriftsavtalet.

Oslo, 6. mars 2008

Nils Henrik Sarå

Almar Sagelvmo

Undervedlegg 1

Protokolltilførsel fra NRL

Reindriftsamer oppfatter dagens avgiftsregime som gjelder for reindriftsnæringen svært urimelig og urettferdig. Dette gjelder særlig engangavgifter, drivstoffavgift og merverdiavgift som næringen må betale for ved kjøp og bruk av ATV, terrenggående motorsykkel og snøscootere som benyttes i næringen. NRL har derfor i forbindelse med reindriftsforhandlingene i 2006, 2007 og 2008 tatt opp avgiftsspørsmålet.

NRL har ikke fått forståelse for den urimelige avgiftshåndtering fra landets myndighet, og oppfatter derfor at reindriften ikke blir tatt på alvor og ikke anses som fullverdig næring, til tross for at Statens tilbud til ny reindriftsavtale 2008/2009 nettopp understreker næringsaspektet.

Den samiske reindriftsform er basert på reinens naturlige vandringer mellom sesongbeitene. Reindriftsutøverens arbeidsplass er der reinen befinner seg. Dette er områder som for det meste ligger i såkalte villmarksområder. For å kunne utøve reindrift langt fra allfarvei, er reineierne avhengige av å transportere utstyr som er nødvendig i reindriften. ATV, terrenggående motorsykkel og snøscooter brukes også i arbeidet med reinen.

NRL forventer at reindriftsnæringen sidestilles med andre primærnæringer i Norge, slik at reindriftsnæringen får avgiftsfritak i forbindelse med anskaffelse og bruk av driftkjøretøy (snøscootere, ATV og terrenggående motorsykler) som brukes i næringen.

NHS
HS